

Košice 30. apríla 2019
č.: 4440/19

Vážený pán profesor Cicero Moraes!

dovolte, aby som Vám vo svojom mene a v mene vdľačnej Košickej arcidiecézy na východnom Slovensku, kňazov i veriacich laikov, podľakoval za podstatnú časť práce na projekte digitálnej rekonštrukcie tvári našich Troch svätých mučeníkov z Košíc: ostrihomského kanonika sv. Marka Križina a jezuitov sv. Štefana Pongráca SJ a sv. Melichara Grodeckého SJ. Všetci traja boli katolícki kňazi. Zahynuli v pohnutom období našich dejín po vypuknutí tridsaťročnej vojny. V Uhorsku sa vtedy zvádzali boje o kráľovskú korunu a o náboženstvo. Boli zavraždení krutým spôsobom v noci zo 7. na 8. septembra 1619 tu v Košiciach. Beatifikoval ich pápež sv. Pius X. v Ríme 15. januára 1905 a kanonizoval pápež sv. Ján Pavol II. priamo v Košiciach 2. júla 1995. Už skoro 40 rokov sa celé košické presbytérium schádza na ich sviatok, aby sa povzbudilo ich príkladom. Sú pre nás dôležití ako nebeskí patróni, hoci ani jeden z nich neboli Slováci; sv. Marek Križin pochádzal z Chorvátska, sv. Štefan Pongrác SJ z maďarsky hovoriacej časti Sedmohradská (dnes Rumunsko) a sv. Melichar Grodecký SJ zo Sliezska (dnes Poľsko). Podobne kedysi v roku 863 k našim predkom z Byzancie prišli svätí spolupatróni Európy a naši vierožvestovia sv. Konštantín Cyril a sv. Metod – boli to Gréci, ale evanjelium hlásali v reči nášho ľudu, ktorí si ich oblúbil, preto sú našimi národnými svätcami. Podobný dobrý príklad vydali aj Traja košickí mučeníci: táto krajina sa stala ich večným domovom. V našej arcidiecéze stojí šesť kostolov zasvätených týmto trom mučeníkom.

Pri príležitosti 400. výročia mučenickej smrti týchto svätcov sme hľadali vedecký foreznný spôsob, ako im vrátiť skutočnú tvár. Do úvahy pripadali rozličné pracoviská na Slovensku i v zahraničí. Napokon sme sa Božím riadením dostali k pánom Jiřímu Šindelářovi a Martinovi Frouzovi z Českej republiky, ktorí už mali rozvinutú dobrú spoluprácu s Vami. Dnes sme radi, že ste to boli práve Vy. Na základe vedeckých metód a postupov ste vrátili skutočné tváre našim trom svätcom. Bolo dojemné pre všetkých zúčastnených v utorok 30. apríla zahľadieť sa im do tvári. Už to pre nás nie sú nekonkrétni alebo neznámi ľudia, už to nie sú len relikvie a kosti, ale starí dobrí známi priatelia z našej minulosti, ktorí žijú oslávení v nebeskej vlasti. V kolektíve vedcov, ktorý viedol môj archívár a pracovník Slovenskej akadémie vied profesor Peter Zubko, boli traja antropológovia z Univerzity Komenského v Bratislave Dr. Silvia Bodoriková, Dr. Michaela Dörnhöferová a Michal Poljak; agendu zabezpečoval môj osobný tajomník Dr. Jozef Kmec. Všetkým som im vďačný za ich podiel práce.

Pán Moraes, výsledok Vašej práce je pre nás povzbudením a novým nadýchnutím v tejto náročnej dobe. Vidíme, že moderné vedecké postupy môžu byť prospěšné pre šírenie Evanjelia. Okrem primárneho duchovného významu pre katolíkov má toto dielo sekundárne aj kultúrny a historický rozmer: spája viaceré krajiny a národy strednej Európy – rodné krajiny svätcov, ale i regióny, v ktorých žili, študovali, účinkovali ako kňazi a napokon zomreli. U nás v Košiciach sa narodili pre nebo a teraz sa symbolicky znova v Košiciach narodili pre túto zem. Oceňujeme Vašu odbornosť, antropologickú a digitálnu zručnosť, pretože všetky tieto skúsenosti sú na prospech Katolíckej cirkvi i forenznej vede. Za tým všetkým vnímame Váš osobný príbeh a osobné angažovanie sa, nadšenie pre prácu a ďakujeme za pochopenie aj Vašej rodine.

Vážený pán profesor, vo Vašej práci Vám prajeme veľa Božích milostí a úspechov, ktoré budú na úžitok mnohých krajín a národov sveta, na posilnenie katolíckej viery a Cirkvi. Pán Boh zaplať! Uistújem Vás o našich modlitbách za Vás i Vašu rodinu.

S požehnaním

+ Bernard Bober
Mons. Bernard Bober
košický arcibiskup - metropolita

Cicero Andre da Costa Moraes

Rua das Laranjeiras, 88

Bairro Jd. Jacarandas

Sinop-MT

Brasil

CEP 78557-682